

C door het jaar 7
Maria Assumpta
20 februari 2022

Eerste lezing (1 Sam. 26,2. 7-9.12-13.22-23)

Uit het eerste boek Samuël.

Koning Saul zag in David een bedreiging voor zijn koningschap.

Hij trommelde drieduizend sterke mannen op en trok op naar de woestijn van Zif, waar David zich bevond.

Op een nacht kon David hun kamp binnendringen, samen met zijn neef Abisaï.

Ze vonden Saul, die lag te slapen met zijn speer binnen handbereik.

Rond hem lagen Abner, de aanvoerder van het leger, en meerdere soldaten.

Maar allen sliepen.

Abisaï zei: 'David, dit is het uitgelezen moment, dat God voor je heeft uitgekozen.

Laat mij Saül met zijn eigen speer aan de grond te priemen.

In één stoot is het gebeurd!'

Maar David zegde tot Abisaï: ' Doe dat niet. Saul is koning, door de Heer uitgekozen en gezalfd.

Je kunt niet ongestraft de hand aan hem slaan.'

Maar David nam de speer mee, en ook nog een waterkruik, die aan het hoofdeinde van Saul stond.

Niemand had het gezien, niemand was wakker geworden, allen sliepen door.

De Heer had hen in een diepe slaap gedompeld.

Maar wanneer David op een veilige afstand was gekomen, ging hij op een hoogte staan, en riep luid:

'Koning, zie eens, hier is jouw speer.

Je mag een van je mannen sturen om die te komen halen.

Als iemand rechtvaardig is, en trouw, zal de Heer het voor hem opnemen.

Hij had je vandaag aan mij overgeleverd, maar ik heb niet aan je willen raken, omdat je de gezalfde van de Heer bent.'

Tweede lezing (1 Kor. 15,45-49)

Uit de eerste brief van de apostel Paulus aan de christenen van Korinte.

Broeders en zusters,

De eerste mens die geschapen werd kreeg de naam Adam.

Hij behoorde tot de aarde.

Maar veel later kwam er een nieuwe Adam.

Hij behoorde tot de hemel.

En hij bracht nieuw leven.

Let wel, eerst kwam het aardse, daarna pas het hemelse.

Eerst het stoffelijke, dan het geestelijke.

En alle mensen, uit de aarde genomen, gelijken op de eerste Adam.

De hemelse mensen zullen gelijken op de tweede Adam.

Ook wij, die nu nog het bestaan delen van de aardse Adam,

wij zullen straks de gestalte aannemen van de hemelse Adam.

Evangelie (Lc. 6,27-38)

Uit het heilig evangelie van onze heer Jezus Christus volgens Lucas.

In die tijd zei Jezus tot zijn leerlingen:
'Luistert goed naar wat ik jullie zeg:
heb je vijand lief,
doe goed aan wie jou verafschuwt,
loof hem die jou vervloekt,
en bid voor wie jou verwenst.
Wanneer iemand je op de wang slaat,
keer hem ook de andere toe.
Wanneer iemand je jas afneemt,
geef hem ook je hemd.
Als iemand je iets vraagt, geef het hem.
Behandel de mensen, zoals je zelf behandeld zou willen worden.

Is het een verdienste als je alleen diegenen goed behandelt, die jou goed doen?
Een slecht mens doet dat ook!
En als je alleen iets geeft aan wie jou iets gegeven heeft, is er dan reden om dankbaar te zijn?
Zo doen ook de zondaars.
Zo ook als je alleen geld leent aan degenen, van wie je weet dat ze het kunnen terugbetalen.
Daar is toch niets uitzonderlijks aan.
Want in zo een geval willen ook zondaars geld uitlenen.

Neen, heb je vijand lief, doe goed en leen uit,
en verwacht niets terug.
Jullie zullen daarvoor rijkelijk beloond worden.
Kinderen van de Allerhoogste zullen jullie genoemd worden.
Want ook Hij is goed voor alle mensen, ook voor wie ondankbaar en kwaadwillig is.

Probeer even barmhartig te zijn als God, die een vader voor ons is.
Je moet geen rechter spelen over je medemens, dan zal hij ook over jou geen rechter spelen.
Veroordeel niemand, ze zullen jou dan ook niet veroordelen.
Integendeel, wees vergevingsgezind. Je zult ook op begrip kunnen rekenen.
Geef, dan zal je gegeven worden.
Een stevig aangedrukte, goed geschudde, overvolle maat zal je worden toebedeeld.
Want de maat, die je voor anderen gebruikt, zal ook voor jou gebruikt worden.'

Homilie

B en Z,

Wat we Jezus zojuist hoorden zeggen, klinkt heel mooi.
Maar, laten we eerlijk zijn. We geloven niet dat het kan:
Je vijanden liefhebben, je andere wang toekeren als iemand je slaat, ook je hemd geven als iemand je berooft van je jas.
Het klinkt prachtig, maar het is een utopie.
En inderdaad, het is een utopie, wat wil zeggen: daar lukt niemand in.
Utopie is een vertaling van het Griekse *oe-topos*, geen-plaats.
Het is een mooie droom, maar het bestaat nergens.

De Engelse staatsman, filosoof en humanist Thomas More heeft in de 16de eeuw een boek geschreven met de titel Utopia.

Hij beschreef erin een denkbeeldig eiland van 18 eeuwen eerder in het midden oosten, waar alles perfect geregeld en georganiseerd was, waar de mensen in harmonie en vrede leefden, waar gezagdragers niet arrogant of tiranniek waren, waar overheersing en luxe niet bestonden.

Een pracht van een droom. Maar ... het was een denkbeeldig eiland, een droomland, het bestond niet.

En toch heeft het boek van Thomas More veel invloed gehad op zijn tijd, en ook erna. Wat hij schetste, was wel nergens waargemaakt, maar het deed de mensen kiezen om er werk van te maken, om ernaar op zoek te gaan. Het bracht de mensen in beweging.

Dat is het eigene van een utopie: het bestaat niet in werkelijkheid, maar het bestaat als een sterke motor om er je leven naartoe te richten.

Een utopie is een visioen, niet een droom.

Een droom is een wens, een verlangen. Dat je ziekte plots gaat keren, dat je ooit de lotto wint, dat je de job van je leven vindt. Ja, dat het geluk je overvalt, zomaar.

Maar een visioen is een droom met een opdracht. Het is een toekomstbeeld, een stad om te bouwen, een land om te ontdekken. Een perspectief om naar uit te kijken.

En zo is de kern van het Bijbelse verhaal een visioen.

Het draagt de naam: het beloofde land, het land van melk en honing.

Net als het Utopia van Thomas More, bestaat dat beloofde land niet. Je kunt er je GPS niet op instellen. Het is een stad waaraan gebouwd moet worden, zonder dat die ooit af is. Het is een land waarnaar gezocht moet worden, zonder het ooit te ontdekken.

Zo mogen we Jezus' woorden uit het evangelie van deze zondag ook begrijpen: het is niet omdat ze moeilijk waar te maken zijn, dat ze niet mogen uitgesproken worden.

Je vijanden liefhebben, je andere wang toekeren als iemand je slaat, ook je hemd geven als iemand je berooft van je jas.

Het zijn stappen in de richting van het beloofde land, het zijn bouwstenen voor de stad van vrede.

De Duitse theologe Dorothee Sölle schreef 40 jaar geleden een boek, met als titel '*Waar het visioen ontbreekt verwildert het volk.*' Het is een vers uit het oudtestamentische boek Spreuken.

Als Duitse, opgegroeid in de nazi-tijd, was het voor haar een prangende vraag: hoe is kunnen gebeuren, wat gebeurd is?

Hoe is God werkzaam in de wereld van de mensen? Hoe kan hij de mensen afhouden van verkeerde wegen?

En het antwoord vond ze in de rode draad, die doorheen de hele Bijbelse, zowel oud- als nieuw-testamentische geschiedenis loopt: God is daar waar mensen zich tegen onrecht keren, en daar waar zij geloven in een wereld waar recht gedaan wordt, waar vrede gesloten wordt, waar kwaad niet met kwaad vergolden wordt.

En het is de taak van de kerken om te zorgen dat dit visioen niet verdwijnt, dat men er blijft in geloven, en er blijft aan bouwen.

B en Z,

We hoeven ons op vandaag niet te laten ontmoedigen omdat de kerken leeglopen, of de roepingen achterblijven, of de kerkelijke verenigingen hun leden verliezen. Dat raakt de kern niet.

We moeten ons wel zorgen maken, wanneer de gelovigen zich gaan neerzetten aan de rand van de weg, en zeggen: wat haalt het uit?

Het doet er immers niet toe of we met velen zijn of niet, als de roep maar klinkt dat het zin heeft te blijven bouwen aan een wereld waar Gods visioen tot leven komt.

Pierre Breyne

Wie wil reageren op deze homilie, kan dit doen via e-mail: pierre.breyne@outlook.com En daar krijg je een antwoord op.